Capítol 7
LA FORMACIÓ I EL TRACTAMENT DE NOMS

ARTICLE 25. Formació i tractament de noms. Un nom científic s'ha de formar i tractar d'acord amb les disposicions corresponents de l'article 11 i dels articles 26 a 34 (vegeu també l'apèndix B, «Recomanacions generals»).

Recomanació 25A. Abreviatures. En el primer esment d'un nom científic en una obra publicada, tots els seus components s'haurien d'imprimir sencers. Posteriorment, si s'empra una abreviatura per a algun component d'un binomi o un trinomi, aquesta no ha de ser ambigua, i sempre hauria d'anar seguida d'un punt per tal d'evitar que es confongui amb un mot complet.

Exemple. El nom del mosquit *Aedes aegypti* s'hauria d'imprimir així en el seu primer esment, però després es pot donar com *A. aegypti* (i *A. a. aegypti* per a *Aedes aegypti aegypti*), però en el cas que hi hagi possibilitat de confusió (p. ex., amb *Anopheles*), *Aedes aegypti* es podria abreujar com *Ae. aegypti* (i *An. maculipennis*, emprat així sense ambigüitat, per a una espècie d'*Anopheles*).

Recomanació 25B. Derivació de noms. En publicar un nou nom científic, l'autor n'hauria de fer constar l'etimologia.

Recomanació 25C. Responsabilitat dels autors en formar noms nous. Els autors haurien de ser curosos i considerats a l'hora de formar noms nous, i d'assegurar-se que els trien pensant en els futurs usuaris i que, fins allà on sigui possible, siguin escaients, concisos, eufònics, fàcils de recordar i que no ofenguin ningú.

ARTICLE 26. Presumpció del grec o del llatí en els noms científics. Si la grafia d'un nom científic o del mot final que constitueix un nom compost [article 31.1] és la mateixa que un mot grec o llatí, es considera que aquest nom o aquest component és un mot de la llengua corresponent, llevat que l'autor ho decideixi altrament en posar el nom disponible.

ARTICLE 27. Signes diacrítics i altres signes. En un nom científic no s'han d'emprar signes diacrítics ni de cap altra mena (com l'apòstrof), ni lletres lligades *a* i *e* (*æ*) o bé *o* i *e* (*œ*); el guionet tan sols es pot utilitzar com especifica l'article 32.5.2.4.3.

ARTICLE 28. Lletres inicials. Els noms del nivell família o del nivell gènere i els noms dels tàxons per damunt del nivell família han de portar sempre la inicial en majúscula, i els noms del nivell espècie, sempre la inicial en minúscula, independentment de com es van publicar originalment.

Recomanació 28A. Noms a l'inici de una frase. Un nom del nivell espècie no s'hauria de posar en primer lloc en una frase, per tal d'evitar que aparegui amb una lletra inicial majúscula.

ARTICLE 29. Noms del nivell família

29.1. **Formació dels noms del nivell família**. Un nom del nivell família es forma afegint un dels sufixos especificats per l'article 29.2 a l'arrel del nom [article 29.3] del gènere tipus o al nom sencer del gènere tipus [article 55.3].

29.2. **Sufixos dels noms del nivell família**. Els sufixos del nivell família són -OIDEA per al nom de superfamília, -IDAE per al nom de família, -INAE per al nom de subfamília, -INI per al nom de tribu i -INA per al nom de subtribu. Aquests sufixos no s'han d'emprar per a altres categories del nivell família. Els sufixos dels noms per a tàxons d'altres categories del nivell família no queden regulats.

29.2.1. Els noms del nivell gènere i del nivell espècie que tenen terminacions idèntiques a les dels sufixos de noms del nivell família no són afectats per aquest article.

Exemples. Els noms dels tàxons següents, per sota del nivell família, no són afectats pel fet de tenir terminacions idèntiques a les dels sufixos dels noms del nivell família: el gènere *Ranoidea* (Amphibia); les espècies *Collocalia terraereginae* (Aves), *Concinnia martini* (Reptilia) i *Hyla mystacina* (Amphibia).

29.3. **Determinació de l'arrel en els noms dels gèneres tipus**. L'arrel d'un nom del nivell família es basa en el nom del seu gènere tipus [article 63] i es determina de la manera següent.

29.3.1. Si un nom genèric consisteix o acaba en un mot grec o llatí o acaba en un sufix grec o llatí, l'arrel (des del punt de vista del Codi) s'obté escrivint el mot en genitiu singular i eliminant la desinència del genitiu.

Exemples. *Coccinella* (genitiu Coccinellae, arrel Coccinell-) dóna el nom de família COCCINELLIDAE. De la mateixa manera, *Culex* (genitiu Culicis, arrel Culic-) dóna CULICIDAE, *Reduvius* (genitiu Reduvii, arrel Reduvi-) dóna REDUVIIDAE, *Archaeopteryx* (genitiu Archaeopterygis, arrel Archaeopteryg-) dóna ARCHAEOPTERYGIDAE.

29.3.1.1. Si l'arrel obtinguda d'aquesta manera acaba en *-id*, aquestes lletres es poden apocopar abans d'afegir els sufixos del nivell família. Tanmateix, si la forma sense apocopar té un ús predominant, s'ha de mantenir aquesta grafia, sigui o no sigui l'original.

Exemple. Tot i que l'arrel d'*Haliotis* sigui *Haliotid-*, els noms del nivell família HALIOTIDAE, HALIOTOIDEA no han de ser canviats per HALIOTIDIDAE, HALIOTIDOIDEA, ja que aquestes grafies no tenen un ús predominant.

29.3.2. Si el nom d'un gènere consisteix o acaba en un mot grec llatinitzat amb canvi de terminació, l'arrel és la que correspon a la forma llatinitzada, d'acord amb l'article 29.3.1.

Exemple. En el nom genèric *Leptocerus*, la segona part del qual prové de la llatinització del mot grec *keras*, l'arrel per a la formació del nom del nivell família és *Leptocer-*, i no *Leptocerat-*, com seria el cas si no hagués estat llatinitzat.

29.3.3. Si un nom genèric consisteix o acaba en un mot que no és grec ni llatí, o que és una combinació arbitrària de lletres, l'arrel, pel que fa al Codi, és la que adopta l'autor que estableix el nou tàxon del nivell família, ja sigui el nom genèric sencer (vegeu l'article 29.6), o bé el nom genèric sencer amb la terminació apocopada, o bé el nom genèric sencer amb una o més lletres de connexió escaients afegides per a formar un nom del nivell família més eufònic.

29.4. **Acceptació de l'arrel amb la seva forma original**. Si, després del 1999, un nou nom del nivell família es basa en un nom genèric que consisteix o acaba en un mot grec o llatí, o acaba en un sufix grec o llatí, però la derivació no segueix els procediments gramaticals dels articles 29.3.1 o 29.3.2, la grafia original s'ha de mantenir com a grafia original correcta, amb la condició que

29.4.1) tingui un sufix format correctament [article 29.2], i
29.4.2) la seva arrel es formi a partir del nom del gènere tipus com si aquest fos una combinació arbitrària de lletres [article 29.3.3].

Exemple. Si, després del 1999, un autor proposa el nom PROREXIDAE basat en el nom genèric *Prorex* (genitiu: *Proregis*), s'ha de mantenir aquesta grafia, àdhuc si la grafia PROREGIDAE fos l'escaient d'acord amb l'article 29.3.1.

29.5. **Manteniment de les grafies usuals.** Si la grafia d'un nom del nivell família no s'ha format d'acord amb l'article 29.3 però té un ús predominant, s'ha de mantenir aquesta grafia, sigui o no sigui la grafia original i encara que la seva derivació del nom del gènere tipus estigui d'acord o no amb els procediments gramaticals dels articles 29.3.1. i 29.3.2.

29.6. **Precaució en relació amb l'homonímia en els noms del nivell família**. Un autor que vulgui establir un nou nom del nivell família hauria d'evitar l'homonímia amb qualsevol nom conegut i establert prèviament, mitjançant la formació d'una arrel escaient a partir del nom del gènere tipus. (Vegeu l'article 55.3.1 per a l'eliminació de l'homonímia entre noms existents del nivell família.)

Recomanació 29A. **Preferència per l'ús del nom genèric complet com a arrel per tal d'evitar l'homonímia entre noms del nivell família**. Com a mitjà per a evitar l'homonímia entre un nou nom del nivell família i un altre d'establert prèviament, deguda al fet que els gèneres tipus respectius tenen arrels idèntiques (d'acord amb l'article 29.3), es recomana a l'autor que empri el nom complet del gènere tipus del nou tàxon del nivell família com a arrel.

Exemple. Un autor que proposa un nou nom del nivell família basat en un gènere tipus *Mirum* pot evitar l'homonímia amb MIRIDAE Hahn, 1833 (Heteroptera, gènere tipus *Miris* Fabricius, 1794) prenent com a arrel *Mirum-* i, doncs, formant el nom MIRUMIDAE. (La Comissió va seguir un procediment similar en l'Opinió 898 (1970) quan va decidir que l'arrel de *Mira* Schellenberg, 1803 (Hymenoptera) és *Mira-*, i va esmenar, així, la grafia del nom del nivell família MIRINI Ashmead, 1900 a MIRAINI, i va eliminar d'aquesta manera l'homonímia amb MIRIDAE Hahn.)

ARTICLE 30. Gènere gramatical dels noms del nivell gènere. El gènere gramatical d'un nom del nivell gènere es determina mitjançant les disposicions d'aquest article.

30.1. **Gènere gramatical dels noms formats a partir de mots grecs o llatins**. Amb les excepcions especificades en l'article 30.1.4,

30.1.1) un nom del nivell gènere que consisteix o acaba en un mot llatí pren el gènere gramatical que atribueixen a aquest mot els diccionaris llatins de referència; si és un mot compost format per dos constituents o més, el gènere gramatical és el del component final (en el cas d'un nom, el gènere gramatical d'aquest nom; en el cas de qualsevol altre constituent, com un sufix llatí, el gènere gramatical escaient per a aquest constituent);

Exemples. *Felis* i *Tuba*, femenins; *Salmo, Passer, Ursus* i *Turdus*, masculins; *Argonauta*, masculí degut al nom final *nauta* ('mariner'), masculí; *Lithodomus*, femení degut al nom final *domus* ('casa'), femení; *Anser* ('oca'), masculí com els noms formats a partir d'ell; *Anseranas*, femení (un nom compost de dos noms: *Anser*, masculí, però el nom final *anas* ['ànec'] és femení); *Anserina* (*Anser* amb el sufix *-ina*), femení; *Oculina*, femení (del nom llatí masculí *oculus* i el sufix femení *-ina*); *Orca* (de *orca*, 'gerra'), femení; els noms formats a partir d'aquest mitjançant l'addició de sufixos: *Orcaella*, femení, i *Orcinus*, masculí.

30.1.2) un nom del nivell gènere que consisteix o acaba en un mot grec transcrit al llatí sense cap canvi pren el gènere gramatical que atribueixen a aquest mot els diccionaris grecs de referència;

Exemples. Noms grecs transcrits sense canvi al llatí com tot o part d'un nom: *Ichthyornis*, acabat en *-ornis* (< *ornis*), és masculí; *Lepes* (< *lepas*) és femení; *Diadema* (< *diadema*) és neutre. Els noms acabats en *-caris* (< *caris*), *-gaster* (< *gaster*), *-lepis* (< *lepis*) o *-opsis* (< *opsis*) són femenins; els noms acabats en *-ceres* (< *keras*), *-nema* (< *nema*), *-soma* (< *soma*), *-stigma* (< *stigma*) o *-stoma* (< *stoma*) són neutres.

30.1.3) un nom del nivell gènere que sigui un mot grec llatinitzat amb canvi de terminació o amb un sufix llatí o llatinitzat pren el gènere gramatical que normalment correspon a la terminació canviada o al sufix llatí.

Exemples. Els noms amb la terminació de gènere gramatical llatí *-us*, llatinitzada a partir de les terminacions gregues *-os* (masculina o femenina), *-e* (femenina), *-a* (neutra) o *-on* (neutra), són masculins: p. ex., *-cephalus* (< *kephale*), *-cheilus* i *-chilus* (< *cheilos*), *-crinus* (< *krinon*), *-echinus* (< *echinos*), *-gnathus* (< *gnathos*), *-rhamphus* (< *rhamphos*), *-rhynchus* (< *rhynchos*), *-somus* (< *soma*), *-stethus* (< *stethos*) i *-stomus* (< *stoma*). Els noms amb la terminació de gènere gramatical llatí *-a*, llatinitzada a partir de la terminació grega *-on*, són femenins, p. ex., *-metopa* (< *metopon*). Els noms derivats del grec *-keres* (neutre) poden tenir les terminacions *-cerus* (masculina) o *-cera* (femenina), però la simple transcripció de la terminació grega com *-ceres* conserva el gènere gramatical neutre; *Phorella* (femení) es deriva del mot grec *phor* ('lladre', masculí) i el sufix diminutiu llatí *-ella* (femení); *Scatella*, femení, es deriva de *skatos* (neutre) i el sufix llatí *-ella* (femení); *Doridunculus* (masculí), de Doris, el nom grec d'una deessa marina (femení) i *-unculus*, un sufix llatí (masculí).

30.1.4) S'hi han d'aplicar les excepcions que segueixen.

30.1.4.1. Si l'autor, en establir el nom, fa constar que no es forma d'un mot llatí o grec o que no es tracta com a tal [article 26], el gènere gramatical es determina com si el nom fos una combinació arbitrària de lletres [article 30.2.2].

30.1.4.2. Un nom del nivell gènere que consisteixi o acabi en un mot de gènere gramatical indeterminat o variable (masculí o femení) s'ha de tractar com a masculí si no és que

l'autor, en establir el nom, fes constar que és femení o el tractés com a tal en combinació amb un nom del nivell espècie adjectiu [article 31.2].

Exemples. *Bos* (que significa 'bou' o 'vaca') és de gènere gramatical indeterminat; aquest i els noms compostos acabats en aquest mot (com *Ovibos*) es tracten com a masculins. Els noms compostos llatins acabats en *-cola* (de gènere gramatical masculí o indeterminat en llatí): *Agricola* ('pagès', masculí en llatí) és masculí, *Sylvicola* ('que viu al bosc') i *Monticola* ('que viu a la muntanya') es tracten com a masculins. *Petricola* ('que viu a les roques'; en llatí, de gènere gramatical indeterminat) és femení perquè es va tractar originalment com a femení en combinar-lo amb els noms específics *costata, striata* i *sulcata*.

30.1.4.3. Un nom compost del nivell gènere acabat en *-ops* s'ha de tractar com a masculí, independentment de la derivació o de com fou tractat per l'autor.

30.1.4.4. Un nom compost del nivell gènere acabat en els sufixos *-ites*, *-oides*, *-ides*, *-odes* o *-istes* s'ha de tractar com a masculí, si no és que l'autor, en establir el nom, ha fet constar que el gènere gramatical era un altre o l'ha tractat com a tal en combinar-lo amb un nom del nivell espècie que sigui un adjectiu en un altre gènere gramatical.

Exemples. *Hoplitoides* i *Harpides* són masculins, però *Aleptinoides* (que significa 'similar a *Aleptina*') es tracta com a femení perquè aquest fou el gènere gramatical adoptat pels autors originals.

30.1.4.5. Un nom del nivell gènere que consisteix o acaba en un mot llatí la terminació del qual ha estat canviada, pren el gènere gramatical escaient a la nova terminació; si la terminació és tal que no indica un gènere gramatical concret, el nom s'ha de tractar com a masculí.

Exemple. *Dendrocygna* és femení, tot i que es forma a partir de *cygnus* ('cigne'), masculí.

30.2. Gènere gramatical dels noms formats a partir de mots que no són ni llatins ni grecs

30.2.1. Si un nom s'escriu exactament com un substantiu d'una llengua europea moderna amb gèneres gramaticals (sense que s'hagi hagut de transcriure d'un alfabet no llatí al llatí) pren el gènere gramatical d'aquest substantiu.

Exemple. *Pfrille*, del substantiu femení alemany *Pfrille* ('un peixet') és femení.

30.2.2. Si no s'aplica l'article 30.2.1, un nom que no es formi a partir d'un mot llatí o grec pren el gènere gramatical expressament especificat per l'autor.

30.2.3. Si no s'ha especificat cap gènere gramatical, el nom pren el gènere gramatical indicat per la combinació amb un o més noms del nivell espècie de les espècies nominals originalment incloses [article 67.2] que siguin adjectius.

30.2.4. Si no s'ha especificat o indicat cap gènere gramatical, el nom s'ha de tractar com a masculí, llevat que el nom acabi en *-a* (aleshores és femení), o bé que acabi en *-um*, *-on* o *-u* (aleshores és neutre).

Exemples. *Jackmahoneya* (a partir de Jack Mahoney) és masculí perquè l'autor ho va especificar. *Oldfieldthomasia* (a partir d'Oldfield Thomas) i *Dacelo* (anagrama d'*Alcedo*) són femenins, ja que els autors els van tractar com a femenins. *Abudefduf* (de l'àrab), *Gekko* (del malai) i *Milax* (anagrama de *Limax*) es tracten com a masculins perquè els autors no van especificar o indicar cap gènere gramatical. *Buchia* (a partir de Von Buch), *Cummingella* (a partir de Cumming), *Zyzza* (combinació arbitrària de lletres) i *Solubea* (anagrama) es tracten tots com a femenins, i l'anagrama *Daption* és neutre.

Recomanació 30A. Indicació explícita del gènere gramatical i de l'etimologia. Els autors haurien de fer constar explícitament el gènere gramatical i l'etimologia d'un nou nom del nivell gènere en establir-lo.

Recomanació 30B. Preferència per un gènere gramatical lògic. Per tal que el gènere gramatical d'un nou nom del nivell gènere sigui evident per ell mateix, es recomana als autors que, en formar noms nous basats en paraules que no són llatines ni gregues i fer constar els gèneres gramaticals llurs, triïn gèneres gramaticals escaients a llurs terminacions.

Article 31. Noms del nivell espècie

31.1. **Noms del nivell espècie derivats de noms de persones**. Un nom del nivell espècie format a partir del nom d'una persona pot ser un substantiu en genitiu, un substantiu en aposició (en cas nominatiu), un adjectiu o un participi [article 11.9.1].

31.1.1. Si un nom del nivell espècie és un substantiu en genitiu i vol indicar un nom llatí de persona o un nom d'una persona moderna, s'ha de formar d'acord amb les regles de la gramàtica llatina.

Exemples. Margaret, es llatinitza en Margarita o Margaretha, dels genitius *margaritae* o *margarethae*. De la mateixa manera, Nicolaus Poda dóna *podae*, si s'accepta com un nom llatí, tot i que sigui el nom d'un home. Víctor i Hèrcules, si s'accepten com a noms llatins, donen *victoris* i *herculis*. El nom Plinius, romà, tot i que en traduir-lo a altres llengües modernes canvia la grafia, dóna *plinii*. Fabricius i Sartorius, si es tracten com a noms llatins, donen *fabricii* i *sartorii*; però si es tracten com a noms moderns, donen *fabriciusi* i *sartoriusi*. Cuvier, si es llatinitza com a Cuvierius, dóna *cuvierii*.

31.1.2. Si un nom del nivell espècie és un substantiu en genitiu (vegeu l'article 11.9.1.3) derivat directament d'un nom personal modern, s'ha de formar afegint a l'arrel d'aquest nom: *-i* si el

nom personal és d'un home, *-orum* si és de diversos homes o d'un home (o diversos homes) i una dona (o diverses dones) junts, *-ae* si és d'una dona i *-arum* si és de diverses dones [article 11.7.1.3]; l'arrel d'un nom d'aquesta mena és determinada per l'acció de l'autor original en formar el genitiu.

Exemple. D'acord amb aquesta disposició, els noms del nivell espècie *podai* a partir de Poda, *victori* a partir de Víctor i *cuvieri* a partir de Cuvier són admissibles. Es poden formar els noms *puckridgei* i *puckridgi* a partir de Puckridge.

31.1.3. La grafia original d'un nom format d'acord amb els articles 31.1.1 i 31.1.2 s'ha de conservar [article 32.2], llevat que sigui incorrecta [articles 32.3, 32.4] (vegeu els articles 33.3 i 33.4 per al tractament de grafies posteriors incorrectes de noms del nivell espècie d'aquesta mena).

Exemple. Els noms del nivell espècie *cuvierii* i *cuvieri* són admissibles d'acord amb els articles 31.1.1 i 31.1.2, respectivament, i es conserven com a grafies originals distintes i correctes, si són disponibles. (Vegeu l'article 58.14 sobre l'homonímia entre noms d'aquesta mena quan es combinen amb el mateix nom genèric.)

Recomanació 31A. Ús desaconsellat de noms de persona com a substantius en aposició. Qualsevol autor que estableixi un nom nou del nivell espècie basat en el nom d'una persona, hauria de formar preferentment el nom sobre el cas genitiu i no com un substantiu en aposició, per tal d'evitar l'aparença que el nom del nivell espècie constitueix la menció de l'autor del nom genèric.

Exemples. Gould (1841) va establir el nom específic *geoffroii* en el gènere *Dasyurus* Geoffroy, 1796. Si hagués proposat *geoffroy* com a substantiu en aposició, la combinació *Dasyurus geoffroy* hauria resultat confusa i enganyosa. Noms com *Picumnus castelnau* i *Acestrura mulsant*, en què els noms específics són idèntics a noms de persona, són també confusos (i encara més si el nom específic es fa començar erròniament amb majúscula [article 28]).

31.2. **Concordança en gènere gramatical**. Un nom del nivell espècie, si consisteix o acaba en un adjectiu o participi llatí o llatinitzat en nominatiu singular, ha de concordar en gènere gramatical amb el nom genèric amb el qual està combinat.

31.2.1. Un nom del nivell espècie que és un nom simple o compost (o una frase nominal) en aposició no ha de concordar amb el nom genèric amb el qual es combina (la grafia original s'ha de mantenir, amb la terminació de gènere gramatical sense modificar; vegeu l'article 34.2.1).

Exemples. El nom específic *Simia diana* (*Simia* i *diana* són tots dos femenins) resta sense modificar a *Cercopithecus diana* (*Cercopithecus* és masculí); i també les frases nominals a *Melanoplus femurrubrum* (*Melanoplus* és masculí, mentre que *rubrum* concorda amb *femur*, que és neutre) i a *Desmometopa m-nigrum* (*Desmometopa* és femení, mentre que *nigrum* és neutre perquè concorda amb *m*, ja que les lletres de l'alfabet són neutres).

31.2.2. Si l'autor d'un nom del nivell espècie no ha indicat si el considera substantiu o adjectiu, i si es pot considerar com qualsevol dels dos i l'evidència de l'ús no és decisiva, s'ha de tractar com un nom en aposició al nom del seu gènere (cal conservar la grafia original, amb la terminació de gènere gramatical sense modificar; vegeu l'article 34.2.1).

Exemple. Els noms del nivell espècie acabats en *-fer* i *-ger* poden ser igualment noms en aposició o adjectius de gènere gramatical masculí. *Cephenemyia phobifer* (Clark) s'ha usat sovint com *C. phobifera*, però el binomi original fou *Oestrus phobifer*; atès que *Oestrus* és masculí, en aquest binomi *phobifer* pot ser igualment un adjectiu masculí o un substantiu en aposició; així doncs, s'ha de tractar com un substantiu en aposició i no canviar-lo en combinar-lo amb el nom genèric femení *Cephenemyia*.

31.2.3. Si un nom del nivell espècie (o, en el cas d'un nom del nivell espècie compost, el mot constituent final) no és un mot llatí o llatinitzat [articles 11.2, 26], s'ha de tractar com a indeclinable (en relació amb aquest article), i no cal que concordi en gènere gramatical amb el nom genèric amb què es combina (s'ha de mantenir la grafia original, amb la terminació sense modificar; vegeu l'article 34.2.1).

Exemple. Els noms del nivell espècie com ara *melas, melaina, melan*; *polychloros, polychloron*; *celebrachys* i *nakpo* (mot tibetà que significa 'negre') resten sense modificar si es transfereixen d'una combinació amb un nom genèric d'un gènere gramatical a una combinació amb un altre gènere gramatical diferent. Però *melaena* és un adjectiu llatinitzat (derivat del grec *melaina*), i s'ha de canviar si es transfereix amb una terminació llatina adequada (*-us* per al masculí, *-um* per al neutre).

Article 32. Grafies originals

32.1. **Definició.** La «grafia original» d'un nom és l'emprada a l'obra en la qual fou establert el nom.

32.2. **Grafies originals correctes**. La grafia original d'un nom és la «grafia original correcta» si no és que es pot demostrar que és incorrecta d'acord amb l'article 32.5.

32.2.1. Si un nom va ser escrit de més d'una manera en l'obra en la qual fou establert, llevat que s'hi oposin altres disposicions d'aquest article, la grafia original correcta és la decidida pel primer revisor [article 24.2.3] (o, si és aplicable, per un autor original que actua com a primer revisor [article 24.2.4]).

32.2.2. Una esmena justificada [article 33.2.2] es tracta com si fos la grafia original correcta (i, per tant, pren l'autor i la data de la publicació original [article 19.2]).

32.3. **Conservació de la grafia original correcta**. La grafia original correcta d'un nom s'ha de conservar sense alteracions, llevat que calgui canviar obligatòriament el sufix o terminació de gènere gramatical d'acord amb l'article 34 (vegeu els articles 32.5, 33.2, 33.3 i 33.4 per al tractament de les esmenes i de les grafies posteriors incorrectes).

32.4. **Situació de les grafies originals incorrectes**. Una grafia original és una «grafia original incorrecta» si s'ha de corregir d'acord amb l'article 32.5. Una grafia original incorrecta no té disponibilitat separada i no pot entrar en homonímia ni emprar-se com a nom de substitució.

32.5. **Grafies que cal corregir (grafies originals incorrectes)**

32.5.1. Si, sense recórrer a cap font externa d'informació, en la mateixa publicació original hi ha una prova clara d'una errata inadvertida, ja sigui un *lapsus calami* o una errata de còpia o d'impremta, s'ha de corregir. La transcripció o la llatinització incorrectes o l'ús d'una vocal de connexió inadequada no han de ser considerades errates inadvertides.

32.5.1.1. La correcció de la grafia d'un nom en uns *corrigenda* de l'editor o de l'autor, apareguda simultàniament amb l'obra original o com un full volander inserit a l'obra (o, si és en una revista o obra publicada per parts, en una de les parts del mateix volum), s'ha d'acceptar com a clara evidència d'una errata inadvertida.

Exemples. Si un autor, en proposar un nom nou del nivell espècie, fa constar que dedica l'espècie a Linné, i malgrat això el nom apareix publicat com a *ninnaei*, es tracta d'una grafia original incorrecta que s'ha d'esmenar per *linnaei*. *Enygmophyllum* no és una grafia original incorrecta (p. ex., de *Enigmatophyllum*) pel fet d'haver estat incorrectament transcrita o llatinitzada.

32.5.2. Un nom publicat amb un signe diacrític o d'una altra mena, una lligadura, un apòstrof o un guió, o com un nom del nivell espècie publicat amb mots separats algun dels quals és una abreviatura, s'ha de corregir.

32.5.2.1. En el cas de signes diacrítics o d'una altra mena, cal suprimir el signe en qüestió. Excepcionalment, en noms derivats de l'alemany publicats abans del 1985, la dièresi damunt una vocal s'ha de reemplaçar per una «e» darrere aquesta vocal (això s'aplica àdhuc si hi ha algun dubte sobre l'origen alemany del nom).

Exemples. El nom *nuñezi* s'ha de corregir per *nunezi*, *mjøbergi* a *mjobergi*, però *mülleri* (publicat abans del 1985) s'ha de corregir per *muelleri*.

32.5.2.2. Si un nom compost del nivell espècie ha estat publicat amb mots separats i es considera que estan integrats en un únic mot [article 11.9.5], els mots constituents s'han d'unir sense guió.

Exemples. El nom *bonae spei* esdevé *bonaespei*, i *terrae novae* esdevé *terraenovae*.

32.5.2.3. En un nom compost del nivell espècie publicat amb mots ajuntats per un apòstrof o un guió, els mots s'han d'unir i el signe en qüestió s'ha d'eliminar (vegeu, però, l'article 32.5.2.4.3).

Exemples. El nom *d'urvillei* esdevé *durvillei*, i *striato-radiatus* esdevé *striatoradiatus*.

32.5.2.4. En un nom compost del nivell espècie la primera part del qual és una abreviatura, o una o diverses lletres de l'alfabet llatí que necessiten la segona part, tant si les dues parts estan separades per un signe de puntuació o un guió com si no ho estan, cal unir-les com es descriu a continuació.

32.5.2.4.1. Si qualsevol de les parts separades és l'abreviatura d'un nom (o part del nom) d'un lloc o un sant, cal escriure aquest mot sencer i unir les parts sense cap signe intermedi.

Exemples. Els noms *s. johannis, s-johannis, st. johannis* i *sti johannis* esdevenen *sanctijohannis*; *s. catharinae* i les seves variants esdevenen *sanctaecatharinae*; *n. hollandiae* es corregeix per *novaehollandiae*.

32.5.2.4.2. Si l'abreviatura representa un títol nobiliari, càrrec, dignitat o tractament per a la persona a la qual es dedica el nom del nivell espècie, cal eliminar aquesta abreviatura.

Exemple. El nom *R. P. Podae*, un nom específic dedicat al Reverendissimus Pater ('Reverendíssim Pare') Poda esdevé *podae*.

32.5.2.4.3. Si el primer element és una lletra llatina emprada per a indicar descriptivament un caràcter del tàxon, s'ha de conservar i connectar a la resta amb un guió.

Exemple. El nom específic *c-album* en la papallona *Polygonia c-album*, dita d'aquesta manera a causa d'una marca blanca a l'ala amb forma de C.

32.5.2.4.4. Si el primer element és una lletra llatina o un grup d'elles que no encaixen en cap de les tres categories precedents, els signes de puntuació (si

n'hi ha) s'han de suprimir i s'han d'unir els constituents.

Exemples. El nom específic *j-beameri*, dedicat a Jack Beamer, es converteix en *jbeameri*.

32.5.2.5. En un nom del nivell espècie publicat per primera vegada amb la inicial majúscula, aquesta s'ha de substituir per la minúscula; en un nom del nivell gènere o del nivell família, o en un nom d'un tàxon per damunt del nivell família, que es publiqui per primera vegada amb inicial minúscula, la inicial s'ha de substituir per la majúscula.

32.5.2.6. En un nom compost del nivell espècie la primera part del qual consisteix en un numeral (com un nombre, un adjectiu numeral o un adverbi numeral), aquest s'ha d'escriure sencer com un mot llatí i s'ha d'unir a la resta sense cap signe intermedi.

Exemple. El nom específic *10-lineata* esdevé *decemlineata*.

32.5.2.7. En el cas d'un nom del nivell gènere o del nivell espècie publicat per primera vegada en un text llatí i en el qual, a causa dels requisits gramaticals del text llatí, no s'ha escrit en nominatiu singular, la grafia del nom del nivell gènere s'ha de corregir al nominatiu singular i també la del nom del nivell espècie, si s'escau.

Exemples. Vegeu els exemples de «*Diplotoxae*» corregit a *Diplotoxa* i «*Pavidam*», a *pavida* (*Musca pavida*), donats en els articles 11.8.1 i 11.9.2, respectivament.

32.5.3. Un nom del nivell família és una grafia original incorrecta, i per tant s'ha de corregir, si

32.5.3.1) té un sufix format incorrectament [article 29.2], o

32.5.3.2) es forma a partir d'una esmena injustificada d'un nom genèric (llevat que l'esmena injustificada s'hagi convertit en un nom de substitució), o

32.5.3.3) es forma a partir d'una grafia posterior incorrecta d'un nom genèric [article 35.4.1], o

32.5.3.4) es forma a partir d'una, de les dues o més grafies originals d'un nom del nivell gènere que no fou seleccionada pel primer revisor [article 24.2.3].

ARTICLE 33. Grafies posteriors

33.1. **Classes de grafies posteriors**. Una grafia posterior d'un nom, si és diferent de la grafia original [article 32.1], o bé és una esmena [arti-

cle 33.2], o bé és una grafia posterior incorrecta [article 33.3] o bé és un canvi obligatori [article 34].

33.2. **Esmenes**. Qualsevol canvi intencionat demostrable en la grafia original d'un nom i que no sigui un canvi obligatori és una «esmena», llevat del que estipula l'article 33.4.

33.2.1. Un canvi en la grafia original d'un nom es pot interpretar tan sols com a «demostrablement intencionat» si en la mateixa obra o en uns *corrigenda* d'un autor (o editor) hi ha una declaració explícita de la intenció, o quan s'esmenten alhora tant la grafia original com la modificada, i aquesta última s'adopta en lloc de la primera, o si dos o més noms es tracten de la mateixa manera en la mateixa obra.

33.2.2. La correcció d'una grafia original incorrecta d'acord amb l'article 32.5 és una «esmena justificada» i el nom corregit d'aquesta manera manté l'autor i la data de la grafia original [article 19.2].

33.2.3. Qualsevol altra esmena és una «esmena injustificada»; el nom esmenat d'aquesta manera queda disponible amb el seu propi autor i data i és un sinònim objectiu més modern del nom en la seva grafia original; entra en homonímia i pot ser emprat com a nom de substitució. Tanmateix,

33.2.3.1) una esmena injustificada que tingui un ús predominant i sigui atribuïda a l'autor i a la data originals esdevé una esmena justificada.

Exemple. Atès que *Helophorus*, una esmena injustificada d'Illiger (1801) d'*Elophorus* Fabricius, 1775, té un ús predominant en Coleoptera i s'atribueix a Fabricius, es considera que és una esmena justificada; el nom *Helophorus* Fabricius, 1775 s'ha de mantenir com la grafia correcta.

33.3. **Grafies posteriors incorrectes**. Qualsevol grafia posterior d'un nom diferent de la grafia original correcta que no sigui un canvi obligatori o una esmena és una «grafia posterior incorrecta»; no és un nom disponible, i, com a grafia original incorrecta [article 32.4], no entra en homonímia i no es pot emprar com un nom de substitució. Tanmateix,

33.3.1) si una grafia posterior incorrecta té un ús predominant i hom li atribueix la publicació de la grafia original, s'han de conservar la grafia posterior i l'atribució, i es considera que és la grafia original correcta.

Exemple. El nom específic *Trypanosoma brucii* Plummer & Bradford, 1899 té un ús predominant, però amb la grafia *brucei*; es considera que *brucei* és correcta i que l'ús d'aquesta forma s'ha de mantenir.

33.4. **Ús de *-i* per *-ii* (o viceversa) i altres formes alternatives en les grafies posteriors dels noms del nivell espècie**. Es considera que l'ús de la desinència de genitiu en *-i* en una grafia posterior d'un nom del nivell espècie que és un genitiu basat en un nom personal, la grafia original correcta del qual acaba en *-ii* (o viceversa), és una grafia posterior incorrecta, àdhuc si el canvi de grafia és deliberat. La mateixa regla s'aplica a les desinències *-ae*/*-iae*, *-orum*/*-iorum*, i *-arum*/*-iarum*.

Exemple. L'ús posterior per part de Waterhouse de la grafia *bennettii* per al nom establert com *Macropus bennetti* Waterhouse, 1837 no fa disponible la grafia posterior encara que l'acte hagi estat deliberat.

33.5. **Casos de dubte**. Si hi ha cap dubte a l'hora de decidir si una grafia posterior diferent és una esmena o una grafia posterior incorrecta, el cas s'ha de tractar com una grafia posterior incorrecta (i, per tant, no disponible), i no com una esmena.

ARTICLE 34. Canvis obligatoris de grafia a conseqüència de canvis de categoria o de combinació

34.1. **Noms del nivell família**. El sufix d'un nom del nivell família s'ha de canviar quan el tàxon designat per aquest nom puja o baixa de categoria; l'autor i la data del nom no varien [articles 23.3.1, 29.2, 50.3.1].

34.2. **Noms del nivell espècie**. La terminació d'un nom llatí o llatinitzat del nivell espècie, adjectiu o participi, ha de concordar en gènere gramatical amb el nom genèric amb el qual estigui combinat [article 31.2]; si la terminació de gènere gramatical és incorrecta, s'ha de canviar de manera concordant (l'autor i la data del nom no varien [article 50.3.2]).

34.2.1. Si un nom del nivell espècie és un substantiu en aposició, la seva terminació no cal que concordi en gènere gramatical amb el nom genèric amb el qual es combina ni s'ha de canviar per tal que concordi en gènere gramatical amb el nom genèric [article 31.2.1].